

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Економічна експертиза
Викладач (-і) 	Ольга ПУГАЧЕНКО, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування
Контактний телефон	+38(050) 572-97-40
E-mail:	pugachenkoolga@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120 Формат: очний (Offline / Face to face) / дистанційний (Online) Мова викладання: українська Рік викладання – 2023-2024
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram, Instagram, WhatsApp за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні, але ефективність засвоєння змісту дисципліни підвищиться, якщо здобувач попередньо опанував основи законодавства з питань економічної діяльності підприємств

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економічна експертиза» є формування системи знань з теоретичних та практичних засад економічної експертизи в умовах обраного Україною вектору на євроінтеграцію, вивчення

прийомів і процедур економічної експертизи, дослідження порядку призначення і проведення судових експертиз з економічних питань та особливостей надання висновків за результатами економічної експертизи, виховання у здобувача відповідальності та додержання ним, як майбутнім судовим експертом з економічних питань, прав і обов'язків, встановлених для цієї категорії фахівців чинним законодавством України.

Завданнями курсу «Економічна експертиза» є:

- отримання теоретичних знань, наукових та правових основ економічної експертизи;
- вивчення системи методів судової експертизи з економічних питань та засвоєння спеціальної термінології;
- набуття навичок проведення економічної експертизи при дослідженні документів про діяльність підприємства, стан його бухгалтерського обліку, оподаткування і звітності та фінансово-кредитні операції;
- оволодіння організаційними і методичними способами попередження правопорушень в економічній сфері суб'єктами підприємницької діяльності;
- ознайомлення із сучасними тенденціями розвитку економічної експертизи в Україні та зарубіжних країнах, у т.ч. країнах-членах ОЄСР тощо.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- предмет, мету і завдання навчальної дисципліни, її місце та значення у системі економічних і юридичних наук;
- теоретичні і практичні засади організації та проведення економічних експертиз;
- законодавство, яке регулює проведення економічних експертиз;
- процесуальні засади призначення та проведення судово-бухгалтерських експертиз;
- організацію судово-експертної діяльності;
- процес судової експертизи з економічних питань та стадії її проведення;
- питання, які ставляться перед судовою експертизою;
- порядок документального оформлення економічної експертизи.

уміти:

- володіти понятійним апаратом та основними методами економічної експертизи;
- отримувати докази фактів порушень вимог законодавства та нормативно-правових актів, які регулюють діяльність суб'єктів господарювання в цілому та за окремими операціями, зокрема;
- визначати коло питань, які можуть бути поставлені перед експертами;
- правильно формулювати питання відповідним фахівцям при призначенні

- економічних експертиз;
- працювати з різними джерелами інформації, інформаційними ресурсами та технологіями, застосовувати основні методи, способи і засоби одержання, зберігання, пошуку, систематизації, обробки і передачі інформації;
  - застосовувати економічні та юридичні знання в слідчій та судовій практиці та використовувати документи-носії економічної інформації, які можуть стати доказами у справі;
  - належним чином оцінювати висновки експертів судової експертизи з економічних питань;
  - працювати з документами, що містять інформацію в процесі практичної діяльності у боротьбі з економічною злочинністю.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

1. Сутність економічної експертизи в умовах євроінтеграційних процесів в Україні
2. Предмет, об'єкт, завдання та класифікація економічних експертиз
3. Теоретичні засади судової експертизи з економічних питань
4. Організаційні засади економічної експертизи
5. Порядок призначення та проведення експертиз з економічних питань
6. Дослідження об'єктів економічної експертизи
7. Документальне оформлення результатів економічної експертизи
8. Економічна експертиза документів бухгалтерського обліку, оподаткування і звітності
9. Економічна експертиза документів про економічну діяльність підприємств й організацій
10. Економічна експертиза документів фінансово-кредитних операцій

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший модуль – 50 балів, другий модуль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Економічна експертиза: теорія, методологія та організація: моногр. за заг. ред. докт. екон. наук, проф. Михайла Лучка. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 308 с.
2. Опорний конспект лекцій в таблицях та рисунках з дисципліни «Судово-бухгалтерська експертиза» для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / укладачі О.В. Топоркова, Т.О. Євлаш, О.О. Говоруха. Х.: ХДУХТ, 2019. 108 с.
3. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень : Наказ М-ва юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>
4. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-ХІІ. (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>
5. Пугаченко О.Б., Косенко С.С., Бабій М.В. Організація проведення судових експертиз та експертних досліджень з економічних питань. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки.* 2021. № 6 (39). С. 115-130
6. Пугаченко О.Б. Законодавче визначення основних завдань судово-економічної експертизи. *Актуальні питання права та соціально-економічних відносин: Збірник наукових статей.* 2021. С. 87-94.
7. Пугаченко О.Б., Фоміна Т.В. Законодавче регулювання орієнтовного переліку вирішуваних питань судово-економічною експертизою документів бухгалтерського обліку, оподаткування і звітності. *Modern engineering and innovative technologies.* 2022. Issue № 19. Part 2. February. Sergeieva&Co, Karlsruhe, Germany. С. 42-50
8. Пугаченко О.Б., Фоміна Т.В. Права та обов'язки експертів з економічних питань у профільному і процесуальному законодавстві. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки.* 2023. № 9 (42). С. 20-32.
9. Ужва А.М. Судово-бухгалтерська експертиза: Навчальний посібник. Миколаїв: Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського, 2019. 226 с.

10. Юодкайте-Гранскіене Г. Порівняльний огляд діяльності органів судової експертизи в державах-членах ЄС: 2-й звіт по місії Європейської комісії / ENPI «Підтримка реформ у сфері юстиції України». 55 с.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аудиту, обліку та оподаткування, Протокол № 1 від « 28 » серпня 2023 р.